

Ανακοίνωση της Ε. Επιτροπής «Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας: Βασικά σημεία και θέσεις κ-μ»

Vincent Van Gogh, "The Sower" (November 1888)

Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης
Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής, Τεκμηρίωσης & Διεθνών Σχέσεων
Τμήμα ΚΑΠ & Ευρωπαϊκών Σχέσεων
Θεσσαλονίκη, 3 Φεβρουαρίου 2018, AGROTICA
Ανοιχτή Εκδήλωση για την ΚΑΠ μετά το 2020

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Οδικός χάρτης

- Δημοσίευση του εγγράφου προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ, 28/6/2017
- Δημοσίευση Ανακοίνωσης, 29/11/2017
- Σύνοδος Κορυφής, συζήτηση για το ΠΔΠ, 23/2/2018
- Εκτίμηση επιπτώσεων, Μάρτιος 2018
- Συμπεράσματα Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας & Αλιείας, Μάρτιος 2018
- Πρόταση για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο, Μάϊος 2018
- Νομοθετικές προτάσεις για την ΚΑΠ, Μάϊος/Ιούνιος 2018

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

ΠΔΠ-προτεραιότητες και προκλήσεις

- Η ΕΕ πρέπει να παίξει μεγαλύτερο ρόλο σε νέες πολιτικές(μετανάστευση, εσωτερική & εξωτερική ασφάλεια, άμυνα)
- Η ΕΕ πρέπει να διατηρήσει τον κυρίαρχο ρόλο της στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής και ως μεγάλος χορηγός ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας
- Πιέσεις στον προϋπολογισμό λόγω νέων προτεραιοτήτων/προκλήσεων αλλά και BREXIT
- Γίνεται λόγος για ενδεχόμενη συγχρηματοδότηση της ΚΑΠ

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Βασικοί στόχοι της νέας ΚΑΠ

- Προώθηση της έξυπνης και ανθεκτικής γεωργίας
- Υψηλότερες φιλοδοξίες & μέριμνα για το περιβάλλον και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών δεσμεύσεων (πχ. COP 21, Στόχοι βιώσιμης Ανάπτυξης/Η.Ε.), έμφαση στην αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων
- Αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας, προώθηση καινοτομίας και σύγχρονων τεχνολογιών, υποστήριξη κατάρτισης, παροχή συμβουλών
- Ενίσχυση του κοινωνικο-οικονομικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Ευφυέστερη, σύγχρονη και βιώσιμη ΚΑΠ

- Διατήρηση των άμεσων ενισχύσεων γιατί παραμένουν ουσιαστικό μέρος της ΚΑΠ
- Σύγκλιση άμεσων ενισχύσεων μεταξύ κ-μ
- Δικαιότερη, ισορροπημένη και καλύτερα στοχευμένη κατανομή των άμεσων ενισχύσεων, καθώς ποσοστό 20% των γεωργών λαμβάνουν το 80% των ενισχύσεων
- Διατήρηση του προσανατολισμού της ΚΑΠ προς την αγορά
- Τόνωση των επενδύσεων
- Ενίσχυση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων
- Αποτελεσματικότερη λειτουργία των οργανώσεων παραγωγών
- Αυξημένη χρήση καινοτόμων και χρηματοδοτικών μέσων

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

- Για την καλύτερη στόχευση των άμεσων ενισχύσεων, θα εξεταστούν:
 - Ανώτατα όρια άμεσων ενισχύσεων (capping)
 - Φθίνουσες ενισχύσεις, με στόχο τη μείωση των ενισχύσεων στις μεγαλύτερες εκμεταλλεύσεις
 - Μεγαλύτερο βάρος στην αναδιανεμητική ενίσχυση για τη στήριξη μικρομεσαίων εκμεταλλεύσεων

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

▪ Πράσινη αρχιτεκτονική της ΚΑΠ:

- Μια ευέλικτη και στοχευμένη προσέγγιση για την πολλαπλή συμμόρφωση, τις πράσινες άμεσες ενισχύσεις και τα γεωργο-περιβαλλοντικά/ κλιματικά μέτρα (Πυλώνας I και II)
- Τα κ-μ θα μπορούν να σχεδιάσουν ένα σύνολο υποχρεωτικών και εθελοντικών μέτρων
- Η χορήγηση εισοδηματικής στήριξης θα εξαρτάται από το εάν οι γεωργοί ακολουθούν κλιματικές και περιβαλλοντικές πρακτικές

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

▪ **Νέοι γεωργοί**

- Ανάγκη να αντιμετωπιστούν εμπόδια (οικονομικά/κοινωνικά)
- Τα κ-μ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, θα μπορούν να προωθήσουν ρυθμίσεις για τη γη, τη φορολόγηση, τον χωροταξικό σχεδιασμό κλπ
- Τα στρατηγικά σχέδια θα μπορούν να περιλαμβάνουν στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, τη γνώση, την καινοτομία, τις επενδύσεις, τη στήριξη της πρώτης εγκατάστασης με απλούστερο και πιο στοχευμένο τρόπο

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

▪ Διαχείριση κινδύνων

- Εξέταση των υφισταμένων εργαλείων πρώτου και δεύτερου Πυλώνα, των μέσων διαχείρισης κινδύνων και γεωργικών ασφαλίσεων.
- Δημιουργία πλατφόρμας για την ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών. Μεταφορά γνώσεων, κατάρτιση και υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε εκμεταλλεύσεις
- Συνδυασμός παρεμβάσεων της ΕΕ με τις στρατηγικές των κ-μ και τα μέσα του ιδιωτικού τομέα
- Τόνωση της εισροής ιδιωτικού κεφαλαίου για την αντιμετώπιση της έλλειψης ρευστότητας
- Πιθανή δημιουργία άλλων μέτρων (πχ. παροχή κινήτρων για προληπτική αποζημίωση)

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

▪ **Αγροτική Ανάπτυξη**

- Μια πολιτική που θα συνεχίσει να έχει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και κοινοτήτων
- Μια πολιτική που θα βελτιώνει τη συμπληρωματικότητα της με άλλες πολιτικές (πχ. πολιτική συνοχής)

▪ **ΚΑΠ, βιώσιμη γεωργία και ευρωπαίοι πολίτες**

Η ΚΑΠ θα συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και ανησυχίες των πολιτών σχετικά με τη βιώσιμη γεωργική παραγωγή, την υγεία, την προώθηση υγιεινών μοντέλων διατροφής, την καλή μεταχείριση των ζώων, τη μείωση της σπατάλης των τροφίμων

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

■ ΚΑΠ και διεθνές περιβάλλον

- Πιέσεις αλλά και ευκαιρίες από την απελευθέρωση του εμπορίου
- Η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει αυστηρές ρυθμίσεις στον ΠΟΕ για τις ενισχύσεις που στρεβλώνουν το εμπόριο
- Θα συνεχίσει να προωθεί τα υψηλά πρότυπα παραγωγής, την προσέγγιση της ενιαίας οντότητας, την άρση αδικαιολόγητων υγειονομικών φυτοϋγειονομικών εμποδίων
- Αξιοποίηση γνώσης & τεχνογνωσίας για την ανάπτυξη ευκαιριών απασχόλησης σε περιοχές προέλευσης και διεύλευσης των μεταναστών. Η αγροτική ανάπτυξη μπορεί να συμβάλει στην ένταξη νομίμων μεταναστών και ιδιαίτερα των προσφύγων σε αγροτικές κοινότητες

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Νέο μοντέλο λειτουργίας της ΚΑΠ

- Απομάκρυνση από το μοντέλο “brussels based”
- Εξορθολογισμός της διακυβέρνησης της ΚΑΠ
- Καλύτερη υλοποίηση των στόχων της ΚΑΠ
- Αντιμετώπιση πολύπλοκου κανονιστικού πλαισίου
- Μείωση διοικητικού βάρους για δικαιούχους και εθνικές διοικήσεις, ιδίως με τη χρήση της τεχνολογίας
- Αύξηση της επικουρικότητας και μεγαλύτερη ευθύνη των κ-μ για τον τρόπο επίτευξης των στόχων και υλοποίησης της ΚΑΠ

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Βασικά χαρακτηριστικά του νέου μοντέλου

- Η ΕΕ θα ορίζει τις βασικές γραμμές της πολιτικής, δηλ. στόχους, γενικούς τύπους παρέμβασης και βασικές απαιτήσεις
- Τα κ-μ θα καταρτίζουν το δικό τους στρατηγικό σχέδιο για την ΚΑΠ, που θα καλύπτει τόσο τον Πυλώνα I όσο και τον Πυλώνα II
- Τα στρατηγικά σχέδια θα αξιολογούνται και θα εγκρίνονται από την Επιτροπή
- Τα κ-μ θα λαμβάνουν υπόψη τα εργαλεία σχεδιασμού που έχει εγκρίνει η ΕΕ αλλά και τις ανάγκες και ιδιαιτερότητές τους
- Στροφή από τη συμμόρφωση προς την επίδοση, δηλ. τα αποτελέσματα
- Έλεγχος από την ΕΕ της επίδοσης σε επίπεδο κ-μ και όχι δικαιούχων. Η Επιτροπή δεν θα ελέγχει επιλεξιμότητα εκτάσεων/δικαιούχων αλλά αξιοπιστία συστημάτων και φορέων

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

- Δυνατότητα ετήσιας αναθεώρησης του σχεδίου εφόσον δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι
- Κοινοί δείκτες για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και υποβολή εκθέσεων από τα κ-μ
- Διατήρηση υφισταμένων δομών, όπως το ΟΣΔΕ, οργανισμοί πληρωμών, LPIS
- Οι δαπάνες θα είναι επιλέξιμες εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της ΕΕ, στη βάση εκροών και αποτελεσμάτων
- Σε περίπτωση μη επίτευξης των στόχων, δεν θα υπάρχουν δημοσιονομικές διορθώσεις, πλην ορισμένων περιπτώσεων (πράσινο κουτί/ΠΟΕ), αλλά μείωση των ενισχύσεων
- Η παρακολούθηση (monitoring) με τη χρήση νέων τεχνολογιών θα εφαρμοστεί πλήρως

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Θέσεις κρατών-μελών

- Το σύνολο των κ-μ υποστηρίζει την αύξηση της επικουρικότητας για τα κ-μ, υπό την έννοια της ευελιξίας και ενσωμάτωσης των τοπικών χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων τους
- Η αύξηση της επικουρικότητας να μην οδηγήσει σε αύξηση της γραφειοκρατίας για τα κ-μ και καθυστερήσεις (εγκρίσεις, πληρωμές κλπ)
- Αρκετά κ-μ εκφράζουν φόβους σε σχέση με την επανεθνικοποίηση της ΚΑΠ (π.χ. Ελλάδα, Βέλγιο, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία)
- Το σύνολο των κ-μ υποστηρίζει ότι οι στόχοι της Συνθήκης για την ΚΑΠ παραμένουν σε ισχύ και δίνουν προστιθέμενη αξία στην ΚΑΠ

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Θέσεις κρατών-μελών

- Η ΚΑΠ να συνεχίσει να ανταποκρίνεται στις νέες προκλήσεις για το περιβάλλον και το κλίμα και στις αντίστοιχες διεθνείς δεσμεύσεις της (COP21 και Βιώσιμοι Αναπτυξιακοί Στόχοι)
- Να εξασφαλιστούν επαρκείς πόροι για τη χρηματοδότησή της
- Τα κ-μ αντιμετωπίζουν θετικά το νέο μοντέλο λειτουργίας της ΚΑΠ, που βασίζεται στα αποτελέσματα
- Αρκετά κ-μ ανησυχούν για τις συνέπειες σε περίπτωση μη επίτευξης στόχων και αποτελεσμάτων
- Εκφράζουν ερωτήματα για διάφορα μέτρα και πως αυτά θα λειτουργήσουν, πχ. άμεσες ενισχύσεις σε σχέση με τις επιδόσεις
- Τάσσονται υπέρ της διατήρησης των άμεσων ενισχύσεων, των συνδεδεμένων ενισχύσεων, μέτρων αγοράς, οργανώσεων παραγωγών

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

Θέσεις κρατών-μελών

- Η ομάδα Visegrad (Πολωνία, Τσεχία, Ουγγαρία, Σλοβακία) αλλά και Λιθουανία, Λετονία, Ολλανδία, Ρουμανία τάσσονται υπέρ της εξωτερικής σύγκλισης
- Το σύνολο των κ-μ υποστηρίζει την προτεινόμενη προσέγγιση για την πράσινη αρχιτεκτονική της ΚΑΠ
- Η πλειοψηφία των κ-μ εκφράζει ανησυχίες για την εγγύηση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς και των ίσων κανόνων ανταγωνισμού
- Τα κ-μ να επιλέγουν τα μέτρα και τις παρεμβάσεις σύμφωνα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητές τους (εθνικές και περιφερειακές)
- Υπογραμμίζουν την ανάγκη αποφυγής γραφειοκρατίας και καθυστερήσεων όσον αφορά τη διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης του στρατηγικού σχεδίου από την Επιτροπή (πολυπλοκότητα, δείκτες, υποβολή εκθέσεων, δυνατότητα αναθεώρησης κλπ)

«Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας»

- Ο Επίτροπος Γεωργίας Hogan, στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας & Αλιείας (29/1/2018):
- Διαβεβαίωσε τα κ-μ ότι δεν τίθεται θέμα επανεθνικοποίησης της ΚΑΠ, αλλά παροχής ευελιξίας στα κ-μ και μείωσης της γραφειοκρατίας
- Ανακοίνωσε την άμεση σύσταση Task Force, η οποία θα υποστηρίξει τα κ-μ για την καλύτερη κατανόηση του νέου μοντέλου λειτουργίας και ακολούθως για τον τρόπο σχεδιασμού του.
- Ζήτησε από τους Υπουργούς να επηρεάσουν τις Κυβερνήσεις τους για αναπλήρωση του κενού στον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς η ΚΑΠ είναι μια επιτυχημένη πολιτική αλλά και συμβάλλει σε άλλες πολιτικές της ΕΕ

